

Olli-ongelmanratkaisija

Jos sähköaita ei ole kunnossa, eläin ei kunnioita sitä. Tavallisimmat sähköaidan viat ovat puutteellinen maadoitus, huonot liitokset ja sähkön vuotaminen maahan huonon eristyksen tai kasvillisuuden vuoksi. Tässä käydään läpi yleisimpiä ongelmia ja ratkaisuja niihin.

Yleistä

Aita on yhtä hyvä kuin sen heikoin lenkki. Sähkön kulkureitin paimenesta aitaan ja aidassa on oltava esteetön, samoin sen paluureitin maata pitkin maadoitussauvoihin ja siitä paimeneen. Missään ei saisi esiintyä kipinöintiä, se on aina merkki huonoista liitoksista tai vuodoista.

Talvella sekä kesäaikaan hyvin kuivissa olosuhteissa hiekkaisessa tai kallioisessa maastossa tavallinen sähköaita ei toimi kunnolla. Tämä johtuu siitä että lumi, routiva maa tai kuiva maaperä johtaa sähköä huonosti. Ongelma ratkeaa **Olli-talvinauhalla** tai **kaksilanka-aidalla**, ks. erillinen Olli-talviaitatusohje!

Paksukarvaisille eläimille on käytettävä tehokkaampia paimenia sillä paksu turkki eristää sähköä hyvin.

Käytä aidan kunnan mittaamiseen Olli-Super testeriä tai Olli-Digitesteriä. Siitä näet aidassa olevan jännitteen helposti.

Tavallisimmat ongelmakohdat ja parannuskeinot

- Aidan ja maadoituskankien liitosjohtojen kiinnitys paimeneen.

Joskus johdot löystyvät aidan heiluessa tuulessa tai maajohto voi irrota vahingossa maadoituskangen päästä. Tarkasta kiinnitykset ja korjaa tarvittaessa.

- Aitanauhan liitokset

Käytä aina puristusliitosta kun liität paimenen aitaan. Se onnistuu helpoimmin Olli-aitaliitosjohdolla. Käytä Olli hyppyliitosjohtoa aitajohtimien liittämässä toisiinsa. Kun jatkat aitajohtimia, käytä metallisia Olli-liitoskappaleita. Jos kuitenkin solmit nauhat tai köydet, erota metallilangat nauhasta/köydestä ja kierrä ne kunnolla yhteen. Jokainen huono liitos heikentää sähkön kulkua merkittävästi. Liitoksissa ei pitäisi näkyä kipinöitä! Tarkasta liitokset ja korjaa tarvittaessa.

- Aitajohtimen eristys maasta

Sähköaita on korkeajännitejohto ja siksi eristeiden on oltava tähän käyttöön tarkoitettuja, korkeajännitteen kestäviä aitaeristimiä! Esimerkiksi muovinen vesiletku ei ole kunnollinen eriste.

Eristeiden on oltava ehjät ja aitajohdin ei missään saa koskettaa maahan, puiseen tai metalliseen aitalolppaan tai kasvillisuuteen. Paimen pystyy kuivattamaan aitaan koskettavia korsiä jolloin ne lakkaavat johtamasta sähköä. Tässäkin pätee vanha totuus, ”liika on liikaa”: kostean heinikon keskellä oleva tai puuhun nojaava aitalanka vuotaa varmasti. Raivaa kasvillisuus aitalankojen ympäriltä niin hyvin kuin voit.

Myös veräjän maassa makaava lanka vuotaa sähköä maahan.

- Liitosjohdot ja maakaapelit

Paimenen sähkön johtamiseen maan alla tai maan pinnalla ei saa käyttää tavallista 230 voltin asennuksiin tarkoitettua sähköjohtoa, sen enempää muovi- kuin kumipintaisiakaan. Vaikka ne näyttävät paksuilta, ne on tarkoitettu eristämään korkeintaan 700 voltin jännite. Sähköpaimen tuottaa pulssin jonka jännite on 5000-10 000 voltia. Tällaisella jännitteellä tavallinen sähköasennuskaapeli vuotaa kuin seula ja sähköstä vain pieni osa pääsee aitaan asti. Käytä maakaapelina vain sähköpaimenille tarkoitettua, korkeajännitteen eristävää Olli-maakaapelia.

- Maadoitus

Käytä vähintään kahta teräksistä kuumasinkittyä metrin mittaista maadoituskankea. Maadoituskankien tulee olla lyötynä kosteaan paikkaan, esim. ojan penkkaan. Viranomais määräysten mukaan häiriöiden välttämiseksi paimenen maadoituskaapelia ei saa liittää rakennusten maadoituskaapeleihin ja paimenen maadoituksen ja rakennuksen maadoituksen välillä on oltava vähintään 10 metrin suojaetäisyys. Talon räystäiden alla ja maapohjaisten hallien kuten maneesien sisällä on myös liian kuivaa jotta maadoituskanget saisivat hyvän sähköisen kontaktin maaperään.

Ruosteiset tai liian pienet maadoitusraudat toimivat huonosti. Sinkittykään maadoituskanki ei toimi ikuisesti vaikka kestääkkin paljon pidempään kuin sinkitsemätön. Rakennusten maadoittamisessa käytettävää kuparikaapelia voi käyttää maadoitukseen mutta paimenen maadoituksen ja rakennusten maadoitusten välillä on oltava edellä mainittu 10 m suojaetäisyys.

- Paimenen toiminta

Jos paimenen merkkivalo ei vilku, se ei saa sähköä tai ei ole kunnossa.

Verkkopaimen: tarkasta ensin että pistoke on pistorasiassa.

Akku/paristopaimen: Akku tai paristo voi olla loppu.

Jos epäilet paimenen kuntoa, irrota se aidasta ja mittaa jännite Olli-testerillä suoraan laitteen napojen välistä. Kytke paimeneen virta ja kosketa testerin kärjellä salamalla merkittyä plus-napaa ja testerin piikin kärjellä -merkillä merkittyä maadoitusnapaa. (Jos käytössäsi on uudenmallinen, painonapeilla varustettu Olli-paimen, ei Digitesterin napa mahdu punaisen painonapin alla olevan liittimen aukkoon. Kiinnitä lyhyt metallilangan pätkä paimenen aitaliittimeen ja mittaa jännite siitä.) Tällöin testerin tulisi näyttää paimenen mallista riippuen 4000-10 000 voltin jännitettä (Olli Digitesterin näytössä lukema 4.0-10.0 sillä digitester näyttää kilovolteja (kV), 1 kV = 1000 voltia).

Jos paimenessa on vikaa, se voidaan useimmiten korjata. Voit lähettää paimenen tehtaallemme korjattavaksi tai viedä sen lähimpään huoltopisteeseen. Olli-huoltopisteitä on kautta maan ja luettelo niistä löytyy Olli-Webistä www.oli.fi.

Muista että Olli-paimenilla on kolmen vuoden takuu joka kattaa myös ukkosen aiheuttamat vauriot!

- Aitalangan kunto

Tarkasta että aitalangoissa ei esiinny kipinöintiä, se on aina merkki vahingoittuneista johtimista.

Ohuimmat aitanauhat on tarkoitettu ensisijaisesti laidunaitoihin yhdessä kevyttolppien kanssa. Jos käytät tukevia puutolppia, ole varovainen kiristämisen kanssa: Ohuet langat ja -nauhat eivät kestä vetoa rajattomasti. Niitä voi vahingossa kiristää liikaa jolloin johtimet voivat katkeilla. Siitä joutuva kipinöinti voi jopa katkaista koko aitanauhan. Tarkista että aitalangat eivät kipinöi ja vaihda ne tarvittaessa.

Sähköpaimen ei edes teoriassa pysty polttamaan sähköaidan johtimia poikki. Jos aitalanka kipinöi, johtimet ovat katkenneet muusta syystä, esimerkiksi ylikiristämisen, korroosion tai kulumisen seurauksena.

Käytä pysyviin asennuksiin siihen tarkoitettuja tukevia Olli Shockteq-nauhoja ja köysiä. Muista että sähköaitaa on talvisin puhdistettava lumesta, sillä lumi voi aiheuttaa vuotoja tai oikosulkuja parhaaseenkin talviaitaan.